

# ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๕๖๒



กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ประกาศกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒  
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๐๘๙๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและ  
เอกสารแสดงตน ซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติ  
การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเรื่องการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร  
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้จังหวัด  
และกรุงเทพมหานคร แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวทราบและเตรียมความพร้อม  
ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย นั้น

บัดนี้ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุ  
เบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๒  
และเนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้แก้ไขมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔  
เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติของเด็กและบุคคลที่ไม่ปรากฏบุพการี หรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่  
วัยเยาว์ ซึ่งไม่ได้รับการแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและ  
สัญชาติได้ ทั้งเด็กและบุคคลที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานที่ทำหน้าที่สงเคราะห์ หรือบุคคลทั่วไป โดยกำหนด  
หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้บุคคลดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตามกฎหมาย สามารถขอมีสัญชาติไทยได้ และเพื่อ  
ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง  
คุณสมบัติอื่นของผู้ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน ซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย  
ตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้  
โดยสรุปบุคคลที่จะยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นเด็กไร้เดียงสาที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้ง หรือเด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดา  
หรือไม่สามารถติดตามหาบิดามารดาหรือญาติร่วมสายโลหิตทางบิดาหรือมารดา ซึ่งอยู่ในการอุปการะของ  
หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสงเคราะห์  
ช่วยเหลือเด็ก รวมถึงบุคคลในลักษณะเดียวกันที่เคยอยู่หรือไม่เคยอยู่ในการอุปการะของหน่วยงานดังกล่าวด้วย

๒. เคยแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านแต่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียน  
ท้องถิ่น ไม่อาจดำเนินการให้ได้เนื่องจากไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ รวมถึงบุคคลที่ได้รับการ  
จัดทำทะเบียนประวัติและไม่สามารถขอแจ้งการเกิดหรือขอหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ได้เนื่องจากไม่อาจ  
พิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติด้วย

/๓. ได้รับการ...

๓. ได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรและมีเอกสารแสดงตนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

๔. ต้องมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีนับถึงวันที่ยื่นคำร้องเพื่อขอมีสัญชาติไทย

๕. มีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีสถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือออกโดยนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่หรือตามหลักฐานทะเบียนราษฎรเว้นแต่กรณีคนที่ป่วยทางจิตประสาทหรือพิการทางสมองมีอาการเลอะเลือนซึ่งมีหนังสือรับรองจากแพทย์ของสถานพยาบาลที่ทำการรักษาผู้นั้นเป็นหลักฐาน

๖. เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงไม่เคยต้องโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดโดยประมาท หรือหากเคยต้องโทษจำคุกต้องพ้นโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๗. พูดและฟังภาษาไทยเข้าใจได้ดี ยกเว้นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี คนพิการเป็นใบ้ และคนที่ป่วยทางจิตประสาทหรือพิการทางสมอง

๘. มีความจงรักภักดีและเลื่อมใสระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ สรุปว่าการได้สัญชาติไทยกรณีดังกล่าวเป็นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักกฎหมายสัญชาติ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับข้อสังเกตดังกล่าวและกราบเรียนนายกรัฐมนตรียเพื่อแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่งในพื้นที่ ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๒๑๑

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๔๗



ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ และได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้เป็นผู้มีสัญชาติไทย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บุคคลที่จะได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องมีความสมบูรณ์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเด็กไร้เดียงสาที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้ง หรือเด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง ซึ่งอยู่ในการอุปการะของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็ก หรือเป็นบุคคลที่เคยอยู่ในการอุปการะของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่อาจรับแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงบุคคลที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่อาจรับแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติด้วย

(๒) ได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรและเอกสารแสดงตนหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(๓) ต้องมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี นับถึงวันที่ผู้นั้นยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอมีสัญชาติไทย

(๔) มีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าที่ออกให้โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีสถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่หรือตามหลักฐานทะเบียนประวัติ เว้นแต่กรณีคนที่ป่วยทางจิตประสาทหรือพิการทางสมองมีอาการเลอะเลือนโดยมีหนังสือรับรองจากแพทย์ของสถานพยาบาลที่ทำการรักษาบุคคลดังกล่าวนั้นเป็นหลักฐาน

(๕) เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่มีพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ไม่เคยต้องโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดโดยประมาท หรือหากเคยต้องโทษจำคุก ต้องพ้นโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

/(๖) พุดและฟัง...

(๖) พูดและฟังภาษาไทยเข้าใจได้ดี ยกเว้นเด็กที่มีอายุต่ำกว่าเจ็ดปี คนพิการเป็นใบ้หรือคนที่ป่วยทางจิตประสาทหรือพิการทางสมอง

(๗) มีความจงรักภักดีและเลื่อมใสระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ข้อ ๒ บุคคลตามข้อ ๑ หรือผู้มีส่วนได้เสียสามารถอ้างพยานเอกสาร พยานแวดล้อมกรณีหรือพยานบุคคลเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามข้อ ๑ ได้ เช่น หลักฐานการรับตัวเด็กของหน่วยงานที่รับเด็กไว้ อนุเคราะห์ หลักฐานการศึกษา เอกสารการสำรวจที่จัดทำโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ใบสุทธิพระหลักฐานการรักษาพยาบาล หนังสือรับรองหรือหลักฐานการร่วมทำกิจกรรมกับทางราชการ รายงานการรับรองของประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชน เป็นต้น

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีสัญชาติไทย และการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทย ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางประกาศกำหนด โดยให้กำหนดระยะเวลาดำเนินการแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้ยกเว้นการตรวจคุณสมบัติในเรื่องความประพฤติ การกระทำความผิดทางอาญา และพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง สำหรับเด็กที่มีอายุไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์

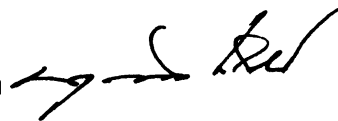
ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นผู้พิจารณาก่อนกรองสถานะและคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทยตามประกาศฉบับนี้ เพื่อเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง

ข้อ ๕ ผู้ที่ได้รับการประกาศให้มีสัญชาติไทย ต่อมาภายหลังปรากฏหลักฐานโดยชัดแจ้งว่าบุคคลดังกล่าวมีสถานะไม่ถูกต้องหรือขาดคุณสมบัติตามประกาศฉบับนี้ ให้เจ้าพนักงานหรือนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ทราบเหตุแห่งพฤติการณ์ดังกล่าว รายงานต่ออธิบดีกรมการปกครองโดยด่วนเพื่อดำเนินการเพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้นั้นมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสี่

ข้อ ๖ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศฉบับนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาและแก้ไขอุปสรรคเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก



(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย